

Szerkesztési iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolvas szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 „
Negyedévre ——— 6 „
Egy hóra ——— 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 111. szám.

Hétfő, május 16.

A magyar-ittebei Kossuth-szobor leleplezése.

Nagybecskerek, május 16.

Az a lelkes, hazafias ünnepély, amely szombaton Magyar-Itteben lefolyt, igazán büszkeséggel töltheti el a magyar szívet, mert a magyarság, a magyar nemzet szellemi erejét bizonyítja.

Nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy milyen nagy fontosságú dolog az, hogy itt Torontálban a nemzetiségek sokasága között megjelenik a magyar nemzeti szellem és hazaszeretet egyik legnagyobb és legkiválóbb képviselőjének ércalakja s emlékezteti idegenajku polgártársainkat a magyarság erejére, dicsőségére, arra, hogy ez az ország az, ahol legtisztábban ragyog a szabadság, egyenlőség és testvériség magasatos háromsága.

Örömmel és halálal köszöntjük az ittebei magyarságot, hogy felállította öröszeműl Torontálban Kossuth Lajos ércalakját s hisszük, hogy nem kell soha szégyenkezve feleltünkünk Reája.

Lapunk szombati számában kiküldött tudósítónk már röviden beszámolt az ittebei ünnepségről, de ez az ünnep nemzeti szempontból olyan jelentőségű, hogy ismételtén a legnagyobb mértékben kell méltatnunk.

Azért adjuk itt most kiküldött tudósítónk részletes beszámolóját a magyar-ittebei Kossuth-szobor leleplezéséről:

A gyülekezés.

Ragyogó tavaszi nap virradt szombaton Magyar-Ittebe községére, amely ünnepi díszitöltött Kossuth Lajos szobrának leleplezésére. A házakat nemzetiszínű lobogók díszítették, a község lakossága, apraja, nagyja, ifja és öregje ünnepi köntösben gyülekezett már kora reggel, a református templom köré, a mely mellé Kossuth Lajos szobrát állították.

A rendezőség Bodnár Gáspár szobor-bizottsági elnökkel és D. Bodó Mátyás jegyzővel serényen buzgókodott, hogy az ünnep minél jobban sikerüljön s szíves készséggel fogadták a vendégeket, akik a reggeli órákban mindenfelől önlöttek a községbe.

Az ünnepségen megjelentek: Rigó István tb. főjegyző Torontálvármegye képviseletében, Jenovay Imre kir. tan. nagybirtokos, Hertelendy Imre a járás főszolgabírája, Sántha Gyula szolgabíró, a Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület képviseletében Somfai János titkár, aki a „Torontál“-t is képviselte, továbbá Menczer Lipót, Semsey Gyula, Deutsch Jakab, Deutsch Aranka, Deutsch Margit, Elek Zsigmond, Preisz Béla Nagybecskerekéről, a budapesti Rákosi Jenő-kör kiküldöttjei ifj. Bóna István alelnök és Omalyev Elemér titkár, Jovánovics György jegyző, dr. Szántó Adolf körorvos, Kalina Máté gyógyszerész, Zachár N. gazdasági kasznár, Veysz Zsigmond fődbirtokos Szerb-Ittebéről, Sepsey Mihály jegyző és Szentí Imre bíró Torontálvásárhelyről, Kun Antal ügyvéd Antalfalváról, Fohsz György jegyző Szerb-Párdányról, Luy Péter segédjegyző a bégaszentgyörgyi németek küldöttségével, Berkes N. tanító a toráki

románok küldöttségével, Petrikovics Róbert igazgató-mérnök, Ille Szilviusz Párdányról, Riesz János segédjegyző Istvánföld képviseletében, Paul László festő Temesvárról, azonkívül számos testület és egyesület.

Az istentisztelet.

Mikor a vendégek összegyülekeztek, a közönség az ev. ref. templomba vonult, ahol délelőtt 9 órakor ünnepi istentisztelet volt. A templom persze zsufolásig megtelt közönséggel s áhítattal vettek részt az istentiszteleten egy a gör. kel. románok és szerbek, mint a katolikus németek. Az istentiszteletet Mészáros László lelkész tartotta, aki mint Württemberg-huszár hősiessen harcolt a szabadságharcban. Az ősz lelkész megható imát mondott Kossuthért, a melynek végétével a közönség a szoborhoz vonult.

A szobornál.

A lepellet borított szobor az ev. ref. templom baloldalán a község főhelyén áll. Környékét nemzeti lobogók díszítették s előtte szintén földíszített dobogó volt a szónokok számára. E köré gyülekezett a közönség, amely a nagy térséget egészen megtöltötte. A szoborral szemben tribünt állítottak a hölgyközönségnek.

Az ünnepség a szobornál a Himnusz éneklésével kezdődött, majd Jenovay Imre kir. tanácsos, a szobor-bizottság díszelnöke mondott hatásos ünnepi megnyitó beszédet, miközben lehullott a szoborról a lepel. A szobor láttára, mely karecsu oszlopon Kossuth Lajos mellképét ábrázolja, riadó éljenzésbe tört a közönség. A szobor Horvai János jeles fiatal budapesti szobrász művészi munkája. Most ifj. Bóna István a budapesti Rákosi-kör elnöke a magyar ifjúság nevében mondott lelkes beszédet, majd Csató Gábor tanító hatásos alkalmi költeményt szavalt nagy tetszés mellett.

Ezután következett a szobor megkoszoruzása.

Legelőször Rigó István tb. főjegyző lépett a dobogóra s a következő szavak kíséretében helyezte el Torontálvármegye pompás babékosztoruját:

Mélyen tisztelt ünneplő közönség!

A legszebb kötelességet teljesítem most, amidőn Magyar-Ittebe község lelkes s hazafias lakossága által Kossuth Lajos emlékére emelt szobrot az igazi érdem elismerése és a kegyelet megnyilvánulása jelölül vármegyém közönsége nevében megkoszoruzom.

Az utókor hálaérzetéből fakadt e szobor, hogy hirdetője legyen a szabadság, egyenlőség és testvériség magasatos eszméjének.

Alljon itt rendületlenül, védje és ápolja a késő unokák szeretete.

A vármegye koszorujának szalagján a következő felírás volt: Torontálvármegye közönsége — Kossuth Lajos emlékének.

Utána Somfai János, a „Torontál“ szerkesztője, a Torontálvármegyei magyar Közművelődési Egyesület titkára helyezte el a szoborra az egyesület hatalmas koszoruját, a következő rövid beszéd mellett:

A szabadság és a kultura egy talajból fakadt. Kossuth Lajos újabbkori alkotmányos szabadságunknak atyja s így joggal mondhatjuk, hogy a mai magyar nemzeti kulturának is atyja. A Torontálmegeyi Magyar Közművelődési Egyesület, mely egyik szerény, de lelkes és buzgó harcosa a nemzeti közművelődésnek, kötelességének tartotta, hogy, mikor Kossuth Lajos halhatatlan

emlékének áldoznak, szintén lerója iránta a kegyelet és hála adóját. Örömmel és lelkesedéssel ragadta meg erre a mostani alkalmat, amikor Magyar-Ittebe derék, hazafias lakossága ércemlékével idézi maga elé az ő emlékét, hogy a létért való mindennapos küzdelemben is mindig előtte álljon a halhatatlan s a lelketlen ércből is ragyogva sugárzó szelleme erősítse a haza iránt való szeretetben és kötelesség teljesítésében.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület engem bizott meg azzal a megtisztelő küldetéssel, hogy kegyeletet itt lerójam s én magasztos érzéssel hoztam el a hódolat szerény kifejezését. Több mint félszázaddal ezelőtt azt mondotta ő, hogy leborul a nemzet nagysága előtt. Mi, késő utódok, apró emberek nem mondhatunk és nem tehetünk egyebet, minthogy mi leborulunk az ő nagysága előtt. A kegyelet és a hála legmélyeségebb érzetével helyezem el tehát a Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület koszoruját Kossuth Lajos szobrára. Legyen áldott emlékezte örökké!

Ugy a vármegye, mint a közművelődési egyesület koszoruját és a kiküldötték szavait lelkes éljenzéssel és tapsal fogadta a közönség.

Most a többi koszoruk elhelyezése következett. Omalyev Elemér a budapesti Rákosi Jenő-kör koszoruját tette le lelkes beszéd mellett, majd Jenovay Imre a szerbittebei magyar nők koszoruját ezzel a fölirással: — A szerbittebei magyar nők — Kossuth Lajos emlékének. — Jenovay Imre Csávossy Béla háznagy, a kerület képviselőjének koszoruját (fölírás: Csávossy Béla — Kossuth Lajos emlékének). Az 1848—49-iki honvédek (fölírás: az 1848—49-iki honvédek — kegyeletből Kossuth Lajosnak). Berkes Ferenc tanító a torákiak koszoruját (fölírás: A toráki magyar érzelem — A szinarany hazafiságnak). Simon Péter bíró Magyar-Ittebe község koszoruját (fölírás: Magyar-Ittebe községe — Kossuth Lajos emlékének), végül pedig egy lelkes ittebebei honleány Vári Katalin tett le koszorut, azonkívül a lakosság elhalmozta a szobrot virággal.

A koszoruk elhelyezése után lelkes beszédet mondott Bodnár Gáspár, akinek a szobor létesítésében oroszlánrésze van és Csáki 48-as honvéd.

Miután Jenovay Imre rövid beszéd kíséretében átadta megőrzésre a szobrot a községnek, az iskolás gyermekek és velük együtt a közönség elénekelt a Szózatot s ezzel a leleplező ünnep véget ért.

A díszlakoma.

Délben egy órakor külön nagy sátorban díszlakoma volt, melyen mintegy százötvenen vettek részt.

Az első felköszöntőt Rigó István tb. főjegyző mondotta a királyra, utána Jenovay Imre dr. Dellimanics Lajos főispánra, D. Bodó Mátyás jegyző Rigóra, dr. Szántó Adolf a Tmke képviselőjére Somfai Jánosra, Sántha Gyula a magyar-ittebei, Semsey Gyula a 48-as honvédekre, Berkes Ferenc a sajtó képviselőre, Jenovay Imre a Rákosi Jenő-kör küldöttségére, Menczer Lipót Mészáros lelkészre, Mészáros Menczerre, Semsey Gyula a hölgyekre, azonkívül felköszöntőt mondtak még Sepsey Mihály, Bodnár Gáspár, Omalyev Elemér, Paul László, Preisz Béla, Elek N., Szántó N., Milovancev Áca és Krisbai János.

Lakoma közben leplezték le a rendező-

Biztosítás molykár ellen.

A nyári hónapokra elfogad megőrzés végett olcsó egységárak mellett

Kovács Gedeon — férfi és női ruhatermei — **Nagybecskereken**

(358—100.9) mindennemű szőrmeárut, téli ruhát, bundát, szőnyeget stb.

Irány május 1-től október 1-ig. Külön e célra berendezett terem. Javítások eszközöltetnek.

bizottság elnökének Bodnár Gáspárnak arcképét, melyet Paul László festett ajándékba.

Az üdvözlő táviratok.

A lakoma során felolvasták az üdvözlő táviratokat. Kossuth Ferenc a következő táviratot küldte:

Szoborbizottság ltlebe.

Meghívó ma érkezett. Fekvő beteg lévén, szellemileg vehetek csak részt a kegyeletes ünnepélyen. A magyar nép atyjának szelleme hassa át önöket, erősítse hazafiságukat, acéolja tetteiket, nemesítse lelküket.

Kossuth Ferenc.

Üdvözlő táviratot küldött még Horvai szobrász, az első m. Kossuth asztaltársaság s még többen.

Az esti mulatság.

A fényes ünnepséget este műkedvelői előadás és tánc fejezte be. Az előadásban Gerő Károly „Turi Borosa” című népszínművét adták elő földmivelők és iparosok nagy hatással. A darabban élénk tetszés mellett a következők szerepeltek: Csüllög János, Somogyi Eszter, Szenté Józsefné, Varju Sándor, Bodnár Katalin, Erdős Márton, Vass István, S. Kovács István, Bodnár András, Szofrán Jolán, Vass Imre, Tóth István, Erdős Mártonné, Fésüs Eszter, Laczik Éva, Cséki Mária, Vári Rozália, Szenté József, Csüllög József, Cséki Imre.

Végül tánc volt, a mely reggelig tartott pompás hangulatban.

A Nemzeti Szalon Nagybecskerekén.

Nagybecskerek, május 16.

Nagyszabású kulturünnepe lesz szombaton Nagybecskerek városának. E napon nyílik meg ugyanis a budapesti Nemzeti Szalon képiállítása, melynek létesítése körül a Torontáli Magyar Közművelődési Egyesület buzgólkodott s mely iránt már most is óriási érdeklődés nyilvánul minden körben.

A ritka művészi esemény rendezése körüli részletek megbeszélése céljából szombaton este dr. Grandjean József elnöke mellett a kaszinó kistermében szépen látogatott értekezlet volt, melyen jelen voltak: dr. Vincze Erő, Steinitzer Géza, dr. Stassik Ferenc, dr. Végh Lajos, dr. Várady Imre, Mayer Rező, dr. Pollák Viktor, Jeszenszky Nándor, Weisz Izidor, Wagner Nándor, Streitman Antal, ifj. Tullics György, dr. Stern Lázár, Szávics Sándor, dr. Eibeschütz Miksa, dr. Billitz Béla, Cseh Elek, Bányai Jakab, Urhegyi János, Szenes Adolf, Fischer Mór, Szöllőssy Károly, Wégling István.

Elnöklő dr. Grandjean József miután szívélyesen üdvözölte a jelenlevőket, bejelenté, hogy úgy dr. Pacséri Károly, mint Knyaskó Lajos akadályozva vannak a megjelenésben. Felkéri azután Streitman Antalt, a kiállítás főrendezőjét, hogy a rendezésre vonatkozó javaslatait terjessze elő.

Streitman Antal örömmel jelenti, hogy a rendezés költségeire szükséges 600 korona a vármegye, a város és a helybeli pénzintézetek áldozatkészsége folytán már együtt van és így a Nemzeti Szalon kiállítása biztosítva van. Azután előterjeszti a kiállítás rendezésére vonatkozó részletes javaslatát, melyek közül az értekezlet a következőket fogadta el: A kiállítás a felső kereskedelmi és polgári iskola dísztermében és rajztermében lesz elhelyezve szombaton, vagyis e hó 21-én nyitja azt meg ünnepélyesen dr. Dellimanic Lajos főispán, a „Tmke” elnöke. Utána a kiállító művészeket dr. Pacséri Károly, a kultur-egylet igazgatója fogja üdvözölni az egylet nevében. Este a művészek tiszteletére esti lakoma lesz a kaszinóban. Egy teríték ára 4 korona.

A rendezés körüli teendők ellátása céljából az értekezlet egy 7 tagú bizottságot küldött ki, melynek tagjai lettek: Knyaskó Lajos, dr. Stassik Ferenc, Mayer Rező, Weiss Izidor, ifj. Tullics György, dr. Pollák Viktor, Szávics Sándor.

A kiállítás e hó 30-ig marad nyitva és a belépő-díj a megnyitás napján 1 korona, a többi napokon pedig egy legközelebb megállapítandó kisebb összeg lesz. Egyes napokon a nép számára mérsékelt árú 20 filléres belépőjegyeket adnak ki, ugyancsak a tanulók számára is, ha tanáraik vagy tanítóik kíséretében jelennek meg. Miután a jelen voltak még elhatározták, hogy a kiállítás iránti érdeklődést ismerőseik körében tőlük lehetőleg fel fogják kelteni, az értekezlet véget ért.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggel 9 óráig kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken délig 11 óráig délután; ugyanazon napokon este 4 óráig 1/2-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délig gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— **Nepomuki szent János.** Ma van a nagybecskereki r. k. plébánia-templom védőszentjének ünnepe. Ebből az alkalomból ma reggel 7 órakor és délelőtt fél 9 órakor csendes mise volt, délelőtt 10 órakor pedig ünnepi nagy misét tartottak. A nagymisét Brunner Jakab segédlelkész mondotta. Mise előtt Kovács Lajos segédlelkész magyar nyelven prédikációt mondott. Ugyancsak ma d. u. 6 órakor veszik kezdetüket a szent János ajtatosságok, melyek egy hétig tartanak.

— **A pancsovai polgármester a királynál.** Mattanovich Adolf kir. tanácsos, Pancsova város polgármestere a napokban volt Ő felségénél kihallgatáson, amikor megköszönte azt a királyi kegyet, melylyel őt a királyi tanácsosi címmel kitüntette.

— **A megyés püspök hazatérése.** Dessewffy Sándor v. b. t. tanácsos, megyés püspök — mint már jelentettük — szerdán, f. hó 18-án a déli gyorsvonattal tér haza titkára, Pacha Ágost pápai kamarás kíséretében Temesvárra, félévi távollét után. Az egyházfelügyelő tudvalevőleg az ideit eltelet az olasz Rivierán, San Remóban töltötte, ahonnan husvét előtt utazott Rómába, hogy a magyar zarándokokat X. Pius pápa elé vezesse. A püspök ezután Budapestre tért, ahol ezideig Kemnitzer utcai palotájában időzött. A megyés püspököt hazatérése alkalmából a káptalan és központi papság, élükön Nemeth József felszentelt püspökkel, lelkes ovációkban fogja részesíteni.

— **A bíróság köréből.** A m. kir. igazságügy-miniszter előterjesztésére a király Pakozdy István nagybecskereki járásbírói albirót a topánfalvai járásbíróihoz járásbíróvá nevezte ki. — A m. kir. igazságügy-miniszter Juricskay Aurél temesvári kir. törvényszéki és Korondi Sándor alibunári járásbírói aljegyzőket kölcsönösen áthelyezte.

— **Doktorrá avatás.** Berkes Vilmos budapesti államrendőrségi tisztviselő, Berkes Lajos nagybecskereki rendőrhadnagy jeles képzettségű fia május 11-iken tette le egyhangú képesítéssel a jogi szigorlatot és május 14-iken avatták doktorrá Kolozsvárott.

— **Halálozás.** Mint őszinte részvétellel értesülünk, özvegy szamosujvár-némethi Daniel Lajosné született Pulay Amália május 12-én 71 éves korában Ó-Lécen meghalt. A közszerepben és tiszteletben álló matrónát Aradra szállították s ott temették el tegnap a családi sírboltba nagy részvét mellett. A boldogulathat kiterjedt előkelő rokonság gyászolja, köztük a következők: Viczián Antalné szül. szamosujvár-némethi Daniel Ilona, férje Viczián Antal cs. és kir. kamarás, nyug. m. kir. honvédszár-ezredes és gyermekei Antal főispáni titkár, Margit; István; nővére szamosujvár-némethi Daniel Irma és férje szamosujvár-némethi Daniel Pál, gyermekeik Pál cs. és kir. sz. k. hadnagy a 13-ik huszárezredben és neje szül. cserneki és tarkeői Dezsőffy Jolán és gyermekeik Pál és Margit; Emma; Maria és férje cserneki és tarkeői Dezsőffy János; Margit és férje Viczián Ádám m. kir. honvédszár-főhadnagy és gyermekek Margit.

— **A békésbányai ev. ref. egyházmegye közgyűlése.** A békésbányai ev. ref. egyházmegye, amelybe a nagybecskereki ev. ref. egyházközség is tartozik, pénteken befejezte a közgyűlését Hódmezővásárhelyen. A tanácskozáskor, amelyeket Dombi Lajos esperes és Hajnal István polgári elnök vezettek, három napig tartottak. Az egyházmegye feloszlása ügyében nem határozott a közgyűlés. A mostani közgyűlésnek 74 belső igazgatási tárgya volt. Több templom kijavítását elrendelték. Mokrint és Török-Kanizsát főkegyházakká alakították át, azután letárgyalták a fölmerült bírói ügyeket.

— **A fagyoszentek után.** Immár a hátunk mögött vannak a fagyoszentek. Még ugyan nem merjük dicsérni őket, mert napokkal később is visszaküldik fagyos izenetüket, de annyit konstataálni lehet, hogy ittélőkörrel elég jó kedvben voltak s csak éppen hüvössé változtatták a levegőt. Egyebekben azonban fagyos kezükkel nem tettek kárt s remélhetőleg nem is tekintenek most már vissza.

— **Sorozás Nagybecskerekén.** Megirtuk már, hogy Nagybecskerekén az 1904. évi fősorozást június hó 1. és 3-ikán tartják meg és pedig elsején az 1883. évben, harmadikán pedig az 1882. és 1881. évben született állításkötelesek kerülnek

sorozás alá. Az egyéves önkéntesek felhívának, hogy kérvényüket a sorozás napjáig a városi főjegyzői hivatalhoz nyújtsák be. A sorozások mindkét napon reggel 8 órakor kezdődnek a városház nagytermében.

— **A Magyar Olvasókör estélye.** A Magyar Olvasókör e hó 22-én, pünkösd vasárnapján a kör helyiségeiben táncal egybekötött kedélyes estélyt rendez. Az előkészületekből ítélve az estély sikerültnek ígérkezik.

— **Táncvizsga.** Geidushek József tánc-tanító tanítványai tegnapelőtt tartották meg táncvizsgájukat a „Korona”-szállodában. A mulatság a legjobb hangulatban a kora reggeli órákig tartott.

— **Tűz.** Ma délelőtt 10 óra tájban Vorigics Mladen nagybecskereki földmivesznek a Szentmiklós-utcában levő házában hirtelen tűz támadt s az udvaron felhalmozott 2 öl szalma és 1 öl pelyva elégett. A tűzoltóság hamarosan a veszedelem színhelyén termelt s rövid idő alatt eloltotta a tüzet. A kár jelentéktelen.

— **Balthazár mester.** Balthazár, a jeles magyar bűvész tegnap este mutatta be boszorkányos tudományát a színházban nagy közönség előtt. Balthazár a maga nemében igen szép dolgokat mutatott be, melyek közül különösen nagy hatást keltettek az idomított tojások, eleven rózsafák növesztése a közönség szemei előtt, a kristályszekrény, a tamburából elővarázsolt bonbonok, a delejes butorok, a spiritiszta seance stb. Balthazár mester holnap kedden ismét előadást tart a színházban teljesen új válogatott s igen érdekesítőknek ígérkező műsorral.

— **A birkózások.** A nemzetközi birkózó bajnokok két legfélelmetesebb alakja, Öttinger stutigerti és Sándorfi magyar mester állott ki tegnap este a Fekete-fele cirkusz porondjára, hogy felbomradt legutóbbi viaskodásukat eldöntsék. A két óriás birkózása rendkívül izgalmas látványt nyújtott s bár Öttinger alakjának nagy arányaival előnyben van Sándorfi fölött, a magyar birkózó acélos izmaival és rendkívüli ügyességével nem birt. Így történt azután, hogy a magyar bajnok erős küzdelem után maga alá gyűrte a németet, amit perze a közönség tomboló lelkesedéssel fogadott. A cirkuszi műsor számai most is élénk tetszést keltettek.

— **Fővárosi elite-orfeum.** A fővárosi elite-orfeum holnap kedden és a következő napon szerdán este érdekes előadást tart a kaszinó-vendéglőben. A társulat igen jó erőkből áll, köztük Barkai humorista, Neumann Mimi a budapesti Folies Caprice tagja, Negri Elly magyar énekesnő, Valetti nővérek bécsi párdalosok, Ormai Lujza ex-nitrique táncosnő, Béli Ilonka színésznő. Az előadás este 8 órakor kezdődik. Belépődíj 1 korona.

— **Vasuti baleset.** A m. kir. államasutak igazgatóságának értesítése szerint f. hó 14-én a Királyházáról reggel 7 óra 53 perckor indult 4003. sz. személyvonat Nagy-Szöllős állomáson helytelen váltóállás folytán beleütközött egy az első vágányon állott mozdonyba. 8 utas, 2 vasuti és 1 postakalauz könnyebb természetű sérülést szenvedett; a mozdonyokon és kocsinak mintegy 1500 korona kár esett. Szigorú vizsgálat folyamatban van.

Közgazdaság.

Torontálvármegye selyemtenyésztése.

— Bezerédj Pál jelentése. —

(Folytatás és vége.)

Ilyen előadásokat a következő községekben tartottak, u. m.: Tor-Vásárhelyen, ahol Sepsey Mihály jegyző és Szent Imre bíró lelkes támogatásának köszönhető az előadás sikere. Mintegy 450 hallgató vett részt az előadásban. A jegyző és a bírók kívül az értelmiség közül ott láttuk Gacsal János ev. ref. lelkészt; Barus Elek, Baranyi Ferenc, Tóth Bálint tanítókat; Baranyiné Erdély Ilona, Nemes Gizella, Sörös Ilona, Engels Éva tanítónőket és Husztek Nándor takarékpénztári könyvelőt. Glogonban. Itt Götz György jegyző hathatós támogatása biztosította az előadás sikerét. Közel 210-en voltak az előadásban. Különösen az értelmiség közül jelen voltak: Götz György és neje, Sofró Dezső aljegyző nejevel; Filip János gyógyszerész és neje; Schwahnfeld Richard tanító és neje; Csgóda Mihály tanító; Lohr Péter bíró és Röhm Jakab. Torontál-Almásban mintegy 100-an vettek részt az előadásban; az értelmiség közül megjelentek Roos Vilmos jegyző és neje; Kohl József nyug. tanító; Schöberl Géza és Murgó Sándor tanítók. Hertelendfalván igen nagy érdeklődést keltett az előadás iránt Lenhardt Ferenc állami igazgatótanító, kinek fáradozásáért e helyen is mely köszönetet mondunk. Több mint 400-an jelentek meg az előadásban. Nevezett tanítón kívül az értelmiség közül ott láttuk Zatkalek Károly ev. ref. lelkészt; Tomka Kálmán, ifj. Lenhardt Ferenc tanítókat, Morán Sarolta, Peihes Irén, Augusztia Anna tanítónőket, Petry Lőrinc segédjegyzőt, Kelemen Pált pénztárost, Ömböli István

bíró volt az voltak vettek gató-tar pánszki Lőrinc

Az különös körülmé

M járt a s országba koronát

Te mely fö lesre, a körül ve tényleg tenyészt tanítókn ha jövő Az azoc kereset

A hol szül a tenyé nagy su és az os tessebb k segítségé

Ily rekre, Módosra Vásárhel Ozorára,

A város se

Ess ban köz drb lom

elyemte donban fáknak

1002 kpr Átlagos

volt; leg nek 87 k kezdése városban

Sz selyemte

osztott 112 drb

drb 2—3 Ez

melé 15 fentebb k hasznát a

Ez évben

Nagy ez évben

reset elor mert a te

sításokat titott. Ké

érdeklükbe

donjanak

bizonyára

nyésztent

mint mino

koztak s k

tés a sze

fejtett buz

nak. Meo nagyobb lehetöleg

ápolására

ment 242

szükségse

mult évben

ha a t. ta

belterülete

olykép, ho

álljanak. N

intézkedne

és ellenörz

megtakarít

uton veho

fordulható

el a jelente

150 drb m

tanácsot, h

városrészek

Mert — m

birót és többeket. Homolicon szintén igen élénk volt az érdeklődés az előadás iránt. Közel 400-an voltak az előadáson. Az értelmiség közül részt vettek Postics Milorád jegyző, Haag Béla igazgató-tanító; Herold Mihály, Topál Pál, Zsupánszki Vojin tanítók, Dragics Pál bíró és Gross Lőrinc a bíró.

Az országos selyemtenyésztési felügyelőség különös súlyt fektetett arra is, hogy működési körükbe bevonja a néptanítókat is.

Magukra a tanítókra nézve is haszonnal járt a selyemtenyésztés. Hiszen 1903. évben az országban a selyemtenyésztés révén 35.476 koronát fizettek ki a néptanítóknak.

Torontál vármegyében pedig 3481 koronát, mely összegből 567 korona a saját gubótermelésre, 2913 korona pedig a selyemtenyésztés körül végzett szolgálatokra esik. A vármegyében tényleg csak 12 tanító foglalkozott a selyemtenyésztéssel. Nem csak az ügyre, hanem a tanítókra nézve is kívánatos, sőt örvendetes volna, ha jövőben minél több tanító termene gubót. Az azonban remélhető, hogy jövőben nagyobb kereseti összeget lehet kimutatni.

A fentebb említett előadásokon kívül ott, ahol szükséges, még külön oktatónt alkalmaznak a tenyésztők gyakorlati tanítására. Ugyancsak nagy súlyt fektetünk arra, hogy a gubóbevételek és az osztályozók minden irányban a legrészletesebb kioktatást nyerjék, mert csak így lehetnek segítségére a tenyésztőknek.

Ilyen oktatónt a felügyelőség Nagybecskerekre, Pancsovára, Homoliczra, Törökbecsére, Módosra, Nagyszentmiklósról, Antalfalvára, Torvászárhelyre, Torontál-Józsefalvára, Torontál-Ozorára, Zsombolyára és Nagyikindára küldött.

A jelentés külön beszámol Nagybecskerek város selyemtenyésztéséről is.

Eszerint Nagybecskerek városban 1903-ban közterületeken és közutak mellett volt 653 drb lombszedésre alkalmas szederfa. Esett egy selyemtenyésztőre átlag 8 darab. A magántulajdonban levő szederfákon kívül a fenti szederfáknak köszönhetjük, hogy 80 selyemtenyésztő 1002 kgr. gubót termel és 1646 koronát keresett. Átlagos keresete egy tenyésztőnek 20 korona volt; legmagasabb keresete pedig egy tenyésztőnek 87 koronára rugott. A selyemtenyésztés megkezdése óta 25.818 koronát fizettünk ki a városban.

Szederfaállománya: Az országos selyemtenyésztési felügyelőség működése óta kiosztott részint a városnak, részint magánfeleknek 112 drb kiültetésre alkalmas szederfát; 82.745 drb 2-3 éves szederfacsemetét.

Ez évben kiültettek közterekre és közutak mellé 15 drb másnemű fát, dacára annak, hogy fentebb kimutattuk, milyen nagy mértékben veszi hasznát a szegény ember éppen a szederfának. Ez évben tönkrement 242 drb szederfa.

Nagybecskerekben a selyemtermelők száma ez évben 65-ről 80-ra emelkedett, az átlagos kereset ellenben 25 koronáról 20 koronára csökkent, mert a tenyésztők nem tartották be a vett utasításokat s e miatt hernyóik közt betegség pusztított. Kéri azért Bezerédj a termelőket saját érdekükben is, hogy jövőben szorosan ragaszkodjanak a tenyésztési szabályokhoz s akkor bizonyára kedvezőbb eredménnyel fognak tenyészteni. Nagybecskerek város tanácsa részéről mint mindig, úgy ez évben is jóindulattal találkoztak s különösen is köszönetet mond a jelentés a szederfatenyésztés emelése érdekében kifejtett buzgalomért Naszke János városgazdának. Melegen kéri azonban a tanácsot, hogy nagyobb arányban szaporítsa a szederfákat s lehetőleg még több gondot fordítson a fiatal fák ápolására, mert nagy kár, hogy az idén is tönkrement 242 darab. Egyébként a szederfaállomány szükségyszerű emelése érdekében, mint már a múlt évben is javasoltuk, legcélszerűbb volna az, ha a tanács egy külön területet kihalászva, a belterületeken kívül azt is beültetné szederfákkal olyképp, hogy azok egymástól tíz méter távolságra álljanak. Nem különben igen kívánatos volna, ha intézkednék a tanács a lombszedés szabályozása és ellenőrzése iránt is, mert ez által nagy lombszedés érhető el, egyszersmind pedig ez uton vehetni elejét a lombszedés közben előfordulható farongásoknak. Nem hallgathatja itt el a jelentés, hogy a városban ez évben mintegy 150 drb másnemű fát ültettek ki. Kérjük azért a tanácsot, hogy különösen a szegényebb nép lakta városrészeit csupán szederfákkal fásítsa be. Mert — mint azt már a múlt évben is kifejtette

— nagyobb városokban is virulhat a selyemtenyésztés, csak legyen elég szederfa és mert az 1894. évi XII. t.c. 46. és 47. szakasza elrendeli, hogy a selyemtenyésztés érdekében a faiskolában a szederfatenyésztésre különös gond fordítassék és hogy a nevelt szederfacsemeték a közutak, utcák és terek befásítására használtassanak. Végül ismételtén is köszönetet mond a jelentés a tanácsnak eddigi szives jóindulatáért s ajánlva az ügyet ezutánra is nagybecsü és hathatós támogatásába, melegen kéri, hogy tegyen meg minden lehetőt a szederfaállomány növelése érdekében. El nem mulasztható kedves kötelességének ismeri meleg köszönetet mondani a tanácsnak, hogy szederfaiskola céljára tíz évi ingyen használatra az országos selyemtenyésztési felügyelőségnek egy hold területet szives volt átengedni. A faiskolát az országos selyemtenyésztési felügyelőség tartja fenn. Eddig teljesen ingyen kiosztott 828 drb kiültetésre alkalmas fát. Ezidőszent 2498 drb kiültetésre alkalmas van a faiskolában. Végül elmondja, hogy a városból 19 munkásnő volt alkalmazva az itteni selyemgubó raktárban és azok 762 koronát kerestek.

TÁVIRATOK.

Az orosz-japán háború.

A japánok előnyomulása.

Budapest. május 16. (A „Torontál” ered. táv.) Mint Szentpétervárról táviratozzák, a japánok körülvevtek Vofflerlienget. Az orosz határőrség kénytelen volt visszavonulni északra.

Budapest, május 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szentpétervárról táviratozzák, a harof tábornok jelentése szerint a japánok nagy erővel nyomulnak előre s a kozák szotnyák északra huzódnak előlük.

Harc a tunguzokkal.

Budapest, május 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szentpétervári jelentés szerint az orosz csapatoknak a tunguz bandák sok bajt csinálnak és az orosz katonák állandóan harcban állanak velük. Egy tunguz bandát Vofflerliengnél orosz csapatok körülvevtek és lemészárolták.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése május 16-án.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, május 16.

A képviselőház ma délelőtt 10 órakor rövid formális ülést tartott, a melyen Perczel Dezső elnök betérjesztette a pénzügyi bizottság jelentését a beruházásokról.

Ezzel az ülés véget ért. A legközelebbi ülés csütörtökön lesz.

A delegációk a királynál.

Budapest, május 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) A király vasárnap déli 12 órakor az osztrák, utána 1 órakor a magyar delegáció tagjait fogadta a királyi várpalotában. Széll Kálmán elnök beszéde után a király a következőket válaszolta:

Hü ragaszkodásuk biztosítását őszinte meglepedéssel fogadom és szívből jövő köszönetet mondok érte Önöknek.

Viszonyaink az összes hatalmakkal állandóan a legjobbak. Szövetségeseinkkel való szilárd viszonyaink, kiegészítve ama szoros egyetértéssel, melyet a monarchia Oroszországgal a balkánkérdésekben ápol, bizalommal tölt el kontinensünk állapotainak békés fejlődését illetőleg.

Az európai Törökország néhány vilajetében a műrztégi program alapján megkezdett reformmü örvendetesen halad előre és az ezen területeken lassanként beálló nyugalom mellett remélhetőleg nemsokára kedvező eredményeket fog felmutatni.

Mélyen elszomorító az a küzdelem, mely Kelet-Azsiában dúl és emberéletben máris annyi sok áldozatot követelt.

Vajha az isteni Gondviselés szűk határokat szabna időben és térben ez öldöklő tusának és mielőbb ismét részeltetné a világot a béke mérhetetlen áldásaiban.

Hadügyi kormányzatom a hadsereg fentartása érdekében emelt folyó követeléseiben a múlt évi megszavazás keretében marad, fegyverek és hadi anyagok gyorsabb beszerzésére azonban külön hitelt kér.

Hadi tengerészetemnek a megkezdett hajóépítések és felszerelések gyorsabb keresztülvitele céljából van nagyobb hitelre szüksége.

E nagyobb követelésekkel szemben a következő években a hadsereg rendkívüli szükségleténél és a haditengerészet évi költségvetésében tetemes megtakarítások fognak eszközöltetni.

A tervezett gyorsabb beszerzések és pótlások a fegyveres erő harcckésztségét fejlesztik és egyszersmind gazdasági előnyt is biztosítanak.

Boszniában és Hercegovinában a viszonyok rendes és tökéletesen nyugodt fejlődésben vannak és e tartományok közigazgatási költségeiket ezerkilencszázötben is, növekvő szükségleteik dacára, saját bevételeikből fogják fedezni.

Meglévén győződve, hogy a szokott belátással és hazafias buzgalommal fognak a benyújtott előterjesztések megbirálásához hozzájárulni, működésükhöz jó sikert kívánok és teljes szívből üdvözlöm Önöket.

A külügyi exposé.

Budapest, május 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az osztrák delegáció mai ülésén terjesztette elő Goluchowszky Agenor közös külügyminiszter exposéját. Az exposé szerint politikai helyzetünk változatlan, az összes hatalmakkal barátságos viszonyban vagyunk. Különösen hangsúlyozza az exposé Olaszországgal való állandó jó viszonyunkat s a miniszter Tittoni olasz külügyminiszterrel való találkozásáról szólva, azt mondja, hogy a találkozás eredménye kölcsönös megértés, a mi a béke biztosítására szolgál. Az angol-francia szövetség hasonlóképpen a világ béke garanciája. Annál szomorubb azonban a keletázsiai harc, mely gazdasági depressziót okoz s a nemzetközi kereskedelmet megbénítja. A hatalmakkal gondoskodnia kellene a harcolókkal szemben, hogy a dugáruk minőségét szabályozzák. Szól azután a Balkánról és a kereskedelmi szerződésekről.

A tanítók magyarsága.

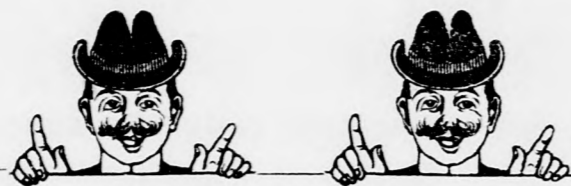
Budapest, május 16. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint illetékes helyről jelentik, Berzeviczy Albert kultuszminiszter a népoktatási reformjavaslatban kimondatja, hogy a felekezeti iskolákban tanító csak az lehet, ki a magyar nyelv oktatásáról állami bizottság előtt szakvizsgát tesz.

Határidő-üzlet.

Budapest, május 16. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak kisebb-nagyobb mértékben emelkedtek. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1904.)	8.30—
Buza (októberre 1904.)	8.43—
Tengeri (áprilisra 1904.)	5.09—
Zab (áprilisra)	5.72—
Zab (októberre)	—
Rozs (áprilisra)	6.81—
Rozs (októberre)	—

Felelős szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért felelős: SOMFAI JÁNOS.

A Kaszinó-vendéglőben
kedden és szerdán
Fővárosi Elite-Orfeum
teljesen új műsorral.
Barkay, Barkay, Barkay
alkalmi humorista.
Nagybecskerek irásban és képen.
Neumann Mimi a budapesti „Folies Caprice” v. tagja.
Negri Elly, magyar énekesnő.
Valetti nővérek, bécsi párdalosnők.
Ormai Lujza, tánc-excentrique.
Béldy Ilonka, színésznő.
!!! GRÜNAU!!!
(400-3.1)
Grätz Károly, karmester.
Bobozat! Családi műsor! Kezdeté 8 órakor.
Belépti díj 1 korona

533. tkv. sz. 1904. 395-1.1

Árverési hirdetés kivonata.

A perlaszi kir. járásbíró mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Anovits Zsiva tomaseváci lakos javára 133 kor. 10 fillér tőke, ennek 1903. évi február hó 13-tól járó 6% kamatai, 54 korona már megállapított 17 kor. 90 fillér jelenlegi s a még felmerülő költségek kielégítése végett az 1881: 60. t. c. 144. §-a alapján és 146. §-a értelmében Nikolits Jóva, Drága, Steván, Agátia, Anka és Maxa tomaseváci lakosok ellen az ezen kir. járásbíró területén Tomasevác község határában fekvő és a tomaseváci 847. számú tkvben foglalt:

1. I. dülő 101. hrsz. 1200 □-öl szántóra 296 korona;
2. hrsz. nélküli 189 □-öl szőlőre 70 korona;
3. 138. hrsz. 33 □-öl kertre 2 korona; a tomaseváci 1894. sz. tkvben felvett;
4. I. dülő 101. hrsz. 1200 □-öl szántó 296 korona;
5. II. dülő 101. hrsz. 1200 □-öl szántóra 296 korona;
6. III. dülő 101. 1 hold 800 □-öl I. oszt szántóra 590 korona;
7. a hrsz. nélküli 188 □-öl szőlőre 68 korona; végül a tomaseváci 1895 sz tkvben felvett:
8. 2. dülő 101. hrsz. 1200 □-öl szántóra 296 korona;
9. 138. hrsz. 33 □-öl kertre 2 korona;
10. hrsz. nélküli 189 □-öl szőlőre 76 korona becsárban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közzhírré teszi.

A nyilvános árverés Tomasevác községházában 1904. évi május hó 31. napjának d. e. 9 órakor fog megtartani a következő ugy a tkvi hivatalban, mint Tomasevác községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási áron alól is elfognak adadni.
3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Perlaszon, 1904. évi január hó 26-án, a kir. járásbíró mint tkvi hatóság.

Tóth,
kir. járásbíró.

Hirdetések

felvételnek a
„TORONTÁL” kiadóhivatalában.

Szeged—nagykikinda—nagybecskereki h. é. vasut.

Érvényes: 1904. évi május hó 1-étől.

Oda				Szeged—Karlova—Nagy-Beeskerek.				Viszsa				
Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	V.-v.	8.				V.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	
I-III.	I-III.	I-III.	I-III.					I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	
6501010	815	—	230	ind. Budapest ny. p. u.	—	—	—	125	—	740	—	715
9761134	935	—	351	„ Czegléd	—	—	—	1206	—	621	—	473
10061206	1099	—	426	„ Kecskemét	—	—	—	1181	—	548	821	473
10491230	1035	—	453	„ Kis-Kun-Félegyháza	—	—	—	1104	—	522	717	323
1227	1120	—	497	„ Szeged-Rókus	—	—	—	1030	—	429	—	245
145	1201	—	606	ind. Szeged	—	—	—	834	—	357	1232	—
155	1211	—	618	érk. Szőregh	—	—	—	820	—	345	1220	—
156	1212	—	619	ind. Szőregh	—	—	—	819	—	344	1219	—
203	1220	—	629	ind. *Ó- és Uj-Szt.-Iván	—	—	—	810	—	335	1211	—
217	1232	—	645	*Gyála	—	—	—	754	—	323	1157	—
224	1239	—	700	Szerb-Keresztur	—	—	—	745	—	315	1149	—
243	105	—	735	Törökkanizsa	—	—	—	720	—	257	1130	—
302	119	—	755	Szanád	—	—	—	649	—	235	1110	—
312	128	—	821	Csóka	—	—	—	635	—	224	1059	—
325	141	—	840	Tisza-Szt.-Miklós	—	—	—	604	—	210	1044	—
339	155	—	904	Pádé	—	—	—	545	—	155	1029	—
353	209	—	920	*Esztermajor	—	—	—	522	—	138	1013	—
405	221	—	937	Boesár	—	—	—	508	—	127	1001	—
415	231	—	948	érk. Karlova (9.)	—	—	—	455	—	115	919	—
V.v. 4112	—	—	1031	érk. Nagy-Kikinda (9.)	—	—	—	350	—	1158	V.v. 4111	—
I-III.	155	718	—	ind. Nagy-Kikinda (9.)	—	—	—	—	841	149	I-III.	1031
444	246	802	—	ind. Karlova (9.)	—	—	—	754	—	100	928	—
459	256	812	—	Beodra	—	—	—	745	—	1251	918	—
510	306	822	—	*Vincevár	—	—	—	735	—	1241	906	—
558	327	845	—	Török-Beese-Artes	—	—	—	715	—	1221	813	—
626	345	903	—	Kumán	—	—	—	657	—	1203	751	—
647	404	922	—	Melencze	—	—	—	613	—	1149	737	—
705	420	933	—	Elemér	—	—	—	622	—	1128	708	—
722	435	953	—	érk. Nagy-Beeskerek (1. 2.)	—	—	—	607	—	1112	616	—
1213	920	—	—	érk. Pancsova-Józsefváros (2.)	—	—	—	—	—	—	150	—
—	627	—	—	érk. Szécsány (1.)	—	—	—	—	—	802	—	—

Oda				Nagy-Kikinda—Karlova.				Viszsa				
V.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	9.				Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	V.-v.	
I-III.	I-III.	I-III.	I-III.					I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	
6501010	—	815	230	ind. Budapest ny. p. u.	—	—	—	—	125710	710	715	—
—	990	—	410	ind. Temesvár-Józsefváros	—	—	—	817	—	531	—	—
350	1158	155	718	ind. Nagy-Kikinda	—	—	—	624	841	149	1031	—
413	1220	221	733	ind. *Valom	—	—	—	558	821	123	1073	—
423	1235	239	752	érk. Karlova (8.)	—	—	—	510	806	105	953	—
894	357	—	1232	érk. Szeged (8.)	—	—	—	145	—	—	696	—
722	—	435	933	„ Nagy-Beeskerek (8.)	—	—	—	—	697	1112	645	—
1213	—	920	—	„ Pancsova-Józsefváros (8. 2.)	—	—	—	—	—	—	150	—

21.430/1904. szám.

393-3.1

2833.904. kig. sz.

396-3.1

Pályázati hirdetés.

A Franczfeld községben rendszeresített községi állatorvosi állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom a pályázni kívánókat, hogy az 1888: VII. t. c. 117. és 118 §-a értelmében felszerelt kérvényüket f. évi június hó 10-ig hozzám nyujtsák be.

A kir. állatorvosi állás javadalmazása a következő:

1. Fizetés 800 korona, lakbér 200 korona.
2. Megállapított magánykorlati díjak.
3. Megyei szabályrendeletben megállapított husszemle díjak.

Pályázni óhajtok részletes felvilágosítást Franczfeld község előljárásiágánál nyerhetnek.

Pancsova, 1904. évi május hó 11-én.

Dr. Gyertyánffy,
főszolgabíró.

Pályázati hirdetés.

Torontálvármegye nagyszentmiklósi járásba kebeleztet Szerbnagyszentmiklós községében lemondás folytán megüresedett községi irnoki állásra pályázatot hirdetek.

Az irnok javadalmazása: 1000 korona fizetés, 200 korona lakbér.

Felhívom mindazokat, kik kérdéses állásra pályázni kívánnak, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket hozzám folyó évi május hó 31-ig nyujtsák be. A választást Szerbnagyszentmiklós község-házánál folyó évi június hó 4-én délután 4 órakor tartom meg.

Nagyszentmiklós, 1904. május hó 11-én.

Hadfy,
főszolgabíró.

A párdányi főszolgabírótól.

1745. szám. 1904.

394-3.2

Pályázati hirdetés.

Jánosföld községben rendszeresített községi irnoki állás mely 600 korona évi fizetéssel van javadalmazva, választás utján betöltésére pályázat hirdetetik és felhívóknak mindazok, kik ezen állásra pályázni óhajtanak, hogy ebbeli kérvényüket felszerelve alólírott hivatalhoz folyó évi május hó 25-ig annál inkább nyujtsák be, mert a későbbi kérvények figyelembe nem vétetnek.

A választás határideje később fog kitűzetni.

Párdány, 1904. évi május hó 5-én

Torontálvármegye párdányi járás
főszolgabírótól hivatala.

Kiadó lakások.
Az amerikai város-negyed Rákóczy- és Arany János-utca sarkán 2345. sz. alatt
==== egy 3 utcai szobából ====
és mellékhelyiségekből és
==== egy 2 utcai szobából ====
és mellékhelyiségekből álló lakás augusztus elsejétől kiadó. Esetleg egy lakásnak is használható.
Bővebbet Kroszlos Markó urnál
Korona-utca.
(391-3.3)

Szerk
Zapot
hová a la
minden
K
Pleitz Fer
Nagybecsk
hová a la
sek és a
natkozó fe
Nagy

A
lyel a
mindig
minden
kifelé.
Ne
harci z
béke sz
összes
Szövets
érintetle
Balkán-
jár el.
nak har
három g
urbi et
bizalom
állapotai

A K
megemlé
a hogy
égésről,
ságot ne
ság köc
tásban m
vanjuk
— mit
„szük h
s elzige
fűstjében

Ausz
ciója az
jetjében
illetleg
nemzetk
kijelenti
ján a re
előre“.

A „TO

Régen
éjszakán,
A k
megdermed
Nadrá
sárgult ka
gomb s
tagjai.
Sötét
sávként t
tetiesen t
nyedt hátt
karokkal
hogy lehele
áll, majd
a könyvek.
maga előtt
kájában. A
a folyóban
dott fénye.

A kis
rüen hulló
A tájon
mely elnyo
hoz, támas
sérte a h
cát. Majd
kimerülten
törődött v
éhség kinoz
Oh! M
más, szebb
lene énezn
hatne. Esz
mikor ezer
zott, gesztk
ruhás direkt